

„EDINOST“

izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob torkih, četrčkih in sobotah. Zjutranje izdanko izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanko stane: za julen mesec . f. — 30, levi Avstrije 1. 1.40 za tri mesece . . . 2.80 „ „ „ 4.20 za pol leta . . . 5.20 „ „ „ 7.80 za vsa leta . . . 10.00 „ „ „ 16.00 Na naročbe brez priložne naročnine se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno izdanko v Trstu 3 nč., v Gorici 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se račune po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega svačinskih vrstic. Poslana osmrtnica in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upraviteljsko uradno pisarno: ulica hšt. 3, II. nadst. Odpri reklamacije se prosto poštnine.

„V edinosti je moč!“

Po izgredih.

Hrup je petih, razburkano povraja morja se je zopet uglasilo, vihar se je poleg, le tu pa tam pihlja še rahla sapica po predah italijanskih glasil, igraje se psovčicami o slovenski predranosti in proslavlja tisto avito colturo, ki je baje zadobila — ne vemo kako? — zlato svobodino, da sme počenjati, kar jej drago in da sme suvereno objestnostjo uprizorjati demonstracije proti vladnim naredbam in temeljnim zakonom avstrijskim; da sme po svojih glasilih pretvarjati resnično etnografske odnose; da sme, dasi sama nenasitljiva v svojih zahtevanjih, odrekati drugim sleherno pravice; da sme v isti sapi, ko zahteva za se neomejeno svobodo, tiščati tilnikom ob tla vse druge sodeželane, kateri pa se niso pregrešili drugače, nego s tem, da so pohlevnejši, nego je ona. Iz kratka: mi menimo ono avito colturo, ki si domišlja, da je prdestinirana za absolutno in avtokratiško gospodstvo v deželi, dasi do te, na nobeno stran utemeljene pravice ne more izvajati pravnega naslova ni iz narodopisnih odnosov v deželi, ni iz pisanih državnih zakonov, še manje pa iz nepisanih zakonov, določenih po Stvarniku samem — zakonov pravičnosti, človečnosti, človekoljubnosti, medsebojne ljubezni in enakosti vseh ljudi na zemlji —, najmanj pa iz osirov na korist one države, koji smo prisegli vsi — večno svestobo. Na nobeno stran, prav nobeno, se ne dá opravičiti nasilno postopanje avite colture. Kaj opravičiti? — kosmato vest moral bi imeti oni, ki bi hotel le olepšavati dogodke, vrivše se minole dni doli po tužni Istri.

Toda stojmo! Za las smo posegli vendar predaleč, ko smo rekli, da gospodovalna stranka italijanska ne more navesti nijednega rasloga za svojo zahtevo, da budi le ona gospodar v deželi. Gospoda navajajo pač nekaj, kar naj bi bilo podobno argumentu: sklicujejo se na staro prakso, na staro navado, na staro krivico! Kakor da bi mogla postati iz krivice pravica, ako je prva dije časa v rabi! Na to domnevanje, da jim je namreč iz dolgo trajajoče krivice izrasla pravica, opirajo torej gospoda svoja gorostasna zahtevanja. Ali je mogoče — povejte nam! — drznejši cinizem?! Dá, to je takov cinizem, ki more pognati svoje kalč le v trdih, blagomu čutstvu nedostopnih arcih; to je cinizem, kojega je najbolje obsodil slavni nemški pravoslovec se svojim znanim slatim rekom: „Tisoč let krivice ne stvarja niti enega trenutka pravice“.

Slovani istraki so trpeli hudo krivico

PODLISTEK.

Ribičeva Jelica.

Vaskdanji prizori iz malomestja; — spisal Fr. Kosar.

(Dalje.)

„Zmaga je naša, — pogum velja!“ — si je dejal in pridignivši nalahko njeno glavo je burno poljubljil tiste orešnjevo rdeče ustnice in v solzah se iskreno oči. — Jelica pa je sardevala, le navidezno se ga braneča, potem pa izgnila v objeti njegovih močnih rok pridružno vzdihajoča.

In še četr ure je minulo, predno so se začuli počasni gospojini koraki, ki so je, dopetvši do vrat, oglasila: „Jelica, odpri!“

„Takoj, takoj, — mamica!“ — odgovorila je hčerka, oprostivša se Brdnikovega objema, si brzo pogladila lase in krilo ter skočila odpirat vrata. Ribičeva je stopila počasi s taseto čokolade in tremi skudolicami v sobo; mej vrati pa sta se zopet pomenljivo spogledale in — obe sta bile zadovoljne.

dolgo vrsto let, ali pri tem niso pozabili na svoja prava. Vse so izgubili, vse, ali jednega niso izgubili — zavesti o svojih pravicah. Dremala je pač ta zavest, ali izumrla ni nikdar! V poslednjih letih je potegnila sveža sapa narodnega preporeča, odnesla je pepel, in iskra, ki je tlela na skrivnem, zaplapolala je mogočno in zar tega plamena posvetil je tudi — na Dunaj: trenutki pravice oglašili so se elementarno silo proti dolgoletni krivici. Te krepke reakcije niso mogli in niso smeli prezirati na Dunaju, tem manje, ker se je opirala na ono nepremagljivo in veidkar smagovalno moráno silo, kateri pravimo — pravica.

Glas trpinov prodi je slednjič tudi v višje kroge in ta glas je povzročil ono glasovito naredbo o dvojezičnih napisih; a že to neznatno znamenje nekolike dobrohotnosti je toli razerdilo one, ki so navajeni gospodovati neomejeno, da so kar zbežnili. Le to malo znamenje, smo rekli, kajti naglašati nam je tu z vso odločnostjo, da omenjene naredbe ne moremo nikakor smatrati kot kako posebno pridobitev, ampak smatrali smo jo le za nekako znamenje nastopajočega spoznanja, kot znamenje bodočih dogodkov, kot znamenje, da se bliža konec tolikoletni krivici, kot znamenje bodočih pridobitev v znamenju pravice!

S to izjavo moramo na dan, sedaj — po izgredih, da slavna vlada izve, kako sodimo mi o tisti glasoviti naredbi, in da ne bode mislila, da cenimo isto višje, nego je vredna. Ista naredba nima za nas — tudi če se res izvrši vsestranski, česar se pa ne moremo nadejati — nobene posebne stvarne vrednosti: lupina je brez jedra. Še le tedaj, ko položi jedro v to lupino, ko uvedejo popolno jednako pravno ne le v vnašnje napise, ampak tudi v notranje poslovanje sodišč, še le tedaj, ko se definitivno poruši podlaga domnevanju gospodovalne stranke, da si namreč iz dolgo trajajoče krivice smejo izvajati kakoršnosibodi pravico, še le tedaj poročemo: Hvala, nekaj smo vendar dosegli!

To našo izjavo naj vzamejo blagohotno na znanje na vseh straneh.

Politiške vesti.

Državni zbor. (Poslanska zbornica.) Na nujni predlog poslanca Adamke, s katerim je pozval vlado, naj hitro predloži obečani zakonski načrt o premembi obrtnega reda, izjavlja minister za trgovino, da se vlada zaveda svoje odgovornosti ob vseh vprašanjih obrtnega zakonodavstva. Go-

„Oh, ta grozni štedilnik; — kar ni hotelo zavreti in mleko se mi je zagrizlo! Počasna sem, gospod doktor, pa saj veste, starost! — ko sem bila taka-le“ — pomignila je proti hčeri, — „ej, tedaj sem bila v vsaki stvari urnejša, spretnejša!“

In pili so potem čokolado ter se menili še marsikaj resno in modro.

Gospa se ni utrudila namigavati, kako izumikana in pridna je Jelica ter zatrjevati, da upa, da se hčerki ne bo treba močiti po denarjih, ampak le iz ljubezni. Samo taki zakoni so srečni, — in njena jedinka mora biti srečna!

Končno je morala hvalisava Jelica pokazati na materino prigovarjanje še svojo umetnost na glasovirju.

Jelica se je seveda dolgo upirala, potem pa je preigrala celo serijo dunajskih valčkov, — drugega ni znala.

Brdnik pa je zapazil iz prečestokrat se ponavljajočih diskordov in spreminjajočega se takta, da nima Jelica kar nič posluha, tem-

vornik želi, da bi si obrtnim vprašanjem odvzelo politični značaj. V obrtnem stanu treba utrditi prepričanje, da je vlada pripravljena podpirati obrt. Nujnost Adamkovega predloga se je odklonila, pač pa se je vsprejel v podrobni razpravi ves zakon o „razprodajah“. Na to so razpravljali o vladni predlogi proti pijančevanju. Proti tej predlogi je govoril poslanec Biankini, ker se mu ne vidi primerna za Dalmacijo. — Poslanec Spindić in tovariši so interpelovali ministra za notranje stvari radi postopanja župana v Piranu. — Posl. Biankini in tovariši so interpelovali radi uvedanja višje takse za izdelovanje umetnega vina in carine na tamarindo.

O položaju. O ministerski krizi ni govora, pač pa je položaj jako resen. Tako zvené današnja poročila. Nam pa se vidi, da je veliko protislovje med apodiktčno trditvijo, „da o krizi ni govora“ in med pripoznanjem, „da je položaj jako resen“, kajti iz resnega položaja se navadno izcimajo — krize. A do krize moramo priti, bodisi že parlamentarne ali ministerske, kajti danes priznavajo s vseh strani, da se stranke ne morejo sporazumeti glede volilne prenosne. Vladi ne preostaja drugega, nego da sama preseče samotani voz. To hoče baje storiti s tem, da predloži svoj načrt, naslanjajoč se na Hohentwartov predlog, da se namreč pri trgovinskih zbornicah osnujejo delavski oddelki, koji bodo volili 23 poslancev. Hohentwartov predlog je zmagal — na škodo onih slojev, koji koristili bi moral zastopati ta poslanec.

Iz Ogerske. Škandal, kojega je povzročil Fran Kosut v Debrečinu, je vabudil toliko ogorčenost med vsemi poštenimi ljudmi, da si celo židovski-liberalni nemški listi — ti verni zagovorniki in potajevalci nelojalnosti ogerake — ne morejo kaj, da ne bi otroka imenovali po njega pravem imenu. To seveda preseza vso mejo, celo tudi dokaj široko mejo avstrijske potrpežljivosti nasproti Ogerski, da protestujejo proti cesarski pesmi in prepevajo svojo revolucionarno pesem, da prezirajo svojega legitimnega vladarja in brsojavljajo isti hip ptujem vladarju kot zaščitniku ogerake svobode. Ta nezasišani škandal prišel je seveda tudi v poslanski zbor, oči ogradili v razgovor, kjer se je poslanec Kovacs trudil v potu svojega obraza in na jako sumen način, hoteč dokazati, da je ves nesrečni dogodek navat le iz „nesporazumljenja“. (Aha!) Še bolj pa nam ugaja vli ogeraki minister za notranje stvari, kajti odrezal se je, da je bilo le veselje: da vlada nikdar ne dovoli, da bi „ptuji državljani“, osobito Kosut, postopali proti zakonom dežele in da hoče vlada postopati proti vsakemu z največjo strogostjo. To bi bilo vso lepo in

več se je vsega igraja priučila tako, kakor se navadijo pudelji v cirkusu skakati preko stolov in skozi žareče obroče . . .

Naposled se je doktorand poslovil. — Ribičeva ga je neštotokrat povabila, naj se gotovo še večkrat oglasi pri njih, kjer bo vsikdar s veseljem in ljubeznijo — to je povdarjala — sprejet.

Jelica je seve kot dobro odgojeno dekle in sramožljiva deva samo molče prikimala.

Potem sta ga spremile še prav do vrat. — Slučaj pa je menda hotel, da je baš tedaj v kuhinji nekaj začumelo in gospa je odhitela gledat; — Jelica in Brdnik pa sta bila zopet sama.

Strašno je ovila Jelica obe roki okoli njegovega vratu ter ga zaporedoma poljubovala, šepetajoča mu v uho: „Dragec, pridi zopet kmalu in pa piši mi, — boš?“

„Gotovo, gotovo!“ — hitel je zatrjevati Brdnik dekletu, rešil se njenega objema ter odšel. —

hvalevredno, ali vendar moramo vprašati, kdo je klical nedavno temu na pomoč vpliv istih tujih „državljanov“, ko je šlo za to, da zmaga glasoviti cerkveno-politiški zakoni? Ali ni storila tega uprava Wekerlejeva vlada? In zato slutimo sedaj v vsem tem ropotanju proti „tujem“ lepo poročilo neodkritosrčnosti in hinavstva. Sami ste poklicali na pomoč „tujco“ za slabo in neplemenito stvar, in sedaj nimate pravice obsojati istih, kajti: prišli so, pomagali so in sedaj zahtevajo svoje plačilo — na račun celokupnosti države, na račun dolžne lojalnosti do vladarja. Kdor seje veter, žanje vihar!

Različne vesti.

V spomin cara Aleksandra III. bila je danes slovesna služba božja v pravoslavni cerkvi, katere se je udeležilo toliko izbranega občinstva, da je bila cerkev napolnjena do zadnjega kotička. Med udeležniki smo zapazili njeg. ekselencno namestnika Rinaldinija, več namestniških svetovalcev, načelnike raznih civilnih in vojskih oblastij, konzule raznih držav v bledečih uniformah itd. Petje je bilo krasno, do srca segajoče.

Porro riparo. Minolo soboto sklicalo je bilo predsedništvo odvetniške zbornice tržaške svoje članove na izredno zborovanje v svrhu, da se posvetujejo, kako bi se Trst rešil silne nevarnosti, preteči mu od lastnih mu slovenskih sinov! — Iz dotičnega poročila, priobčenega v „Edinosti“, razvideli smo, da se je slovensko-hrvatska manjšina prav krepko držala na tem zborovanju in da je na nje strani vsaj moralna — zmaga! Ali večjega pomena kot vsi sklepi in vse resolucije odvetniške zbornice proti slovenskemu uradovanju pri c. kr. sodiščih v Trstu, je za nas to, kar je sporočal predsednik zbornice, dr. Lunardelli, o vsepu korakov, koje je bil ukrenil v tej stvari sam na svojo roko. Da se zapreči slovensko uradovanje pri tržaških sodiščih, obrnil sem se — rekel je gospod predsednik — do gospoda Urbaničiča, predsednika deželnega sodišča v Trstu in on me je zagotovil, da će to zaprečiti — porro riparo!

Zdaj nastaja vprašanje, jeli predsednik tržaškega deželnega sodišča res izustil te besede ali ne t. j.: ali je res obljubil gospodu Lunardelliju bodisi kot predsedniku odvetniške zbornice, bodisi kot privatni osebi, da se če zoperstavi slovenskemu uradovanju pri sodišču, njemu podrejenem? Mi smo poznali dondaj gosp. predsednika Urbaničiča kot vestnega uradnika, a nikdar ga nismo vprašali za njega politično mišljenje in ga tudi danes ne vprašamo po tem; — prosimo pa, ako se

„Ta je moj, — čisto moj; ne more in — ne sme mi uiti!“ — pripovedovala je Jelica materi v kuhinji vsa srečna in ponosna. Vaga joj pa seveda ni povedala . . . —

Mej tem triumfiranjem pa je korakal Brdnik urnih nog na kolodvor mrmrajoč zadovoljno pred sé: „Imenitno! Zopet jeden doživljam več v mojem ljubezenakom registru. Vraže dekle, ta Jelica! Nu, jaz jo imam že za vaelej dovolj! Brrr . . .! Njena fina izobrazba, — ha, ha! A drugega nič?“

In zaman so pričakovali Ribičevi povratka ali pa vsaj kakoga poročila doktorandovega. Njega od nikoder ni! —

Slučajno pa je izvedel pozneje enkrat stari Ribič v pisarni, da je drd. med. Josip Brdnik že dolgo zopet v Gradci ter da je že drugo leto zaročen s tisto Dragarjevo iz Ž., ki bo imela okoli šestdeset tisočakov dote in dvonadestropno hišo s vrtom . . .

Ko je povedal to vest doma, plakale sta skrivaj stara in mlada „unisono“, prva iz jeze, a druga tudi iz — sramote . . . — (Dalje prih.)

ni izrazil v navedenem smislu — in mi ne verjamo, da bi se bil izrazil — da javno dezavuirà gosp. Lunardellija in tako potolaži nas Slovence, boreče se za svoja, po državnih zakonih zagotovljena prava.

Dr. Brglez.

Tendenciozno zanikanje. Minoli ponedeljek že smo doznali, da je tukajšnja policija prišla nekega človeka, ki je prilepljal po raznih krajih mesta s svinčnikom pisane oklice anarhiške vsebine. Isto vest prinesli so celó razni Dunajski listi, njim na čelu „Neue Freie Presse“. Mi nismo spregovorili o tej stvari, ker smo dovolj lojalni, da ne trosimo takih vesti, dokler se ne prepričamo o resnici. Da so se res širili v Trstu oklici anarhiške vsebine, to priznava danes tudi službeni list v svoji prilogi. Po noči na nedeljo našli so stražarji po raznih krajih mesta okolo 70 oklicev anarhiške vsebine. V nedeljo prijel je stražar pri takozvanih „volti di Chiozza“ nekega človeka, ki je prilepljal tak oklice na kioske, ki stojijo tam za prodajo časopisa. Stražar je odgnal tega nepoznanega človeka na policijsko ravnatelstvo, kjer so ga preiskali ter našli pri njem še okolo 70 takih oklicev in še nekoliko drugih spisov anarhiške vsebine. Nepoznanec pa do večera nikakor ni hotel povedati, kdo in od kod je. Še-le večer je izjavil, da se zove Michele Davide, rodom iz Benotek, in da je knjigovez in mizar. Povedal je tudi, da je popotoval po Italiji, Švici, Francoskem in da živi že več let v Rimu od svojega rokodelstva. Minolega oktobra meseca da je odpotoval iz Rima in po kratkem bivanju na Benečanskem, prišel je minolo soboto sveder v Trst. Taji, da je anarhist in trdi, da ni član nobene anarhiške družbe, neče pa povedati, zakaj širi anarhiške oklice. Policija poizveduje o resnici teh izpovedeb.

Tako torej stoji stvar. Ne moremo si pa kaj, da ne bi se čudili tendencioznemu zanikanju tega dejstva od strani tukajšnjega „Mattina“, ki je večerjaj tajil vso stvar, rogavši se celó Dunajskim listom, ki prijavljajo take „laži“. Gospóda se menda bojé, da ne bi trpel na tem glas „lojalnosti“ mesta Tržaškega?

Za nedolžne družine radi isgrešov z dne 12. t. m. na velikem trgu zaprtih došla so našemu upravitelstvu slededca nadaljna darila: Ivan Naberger 5 gld., Rajmund in Ljudevit Mahorčič 2 gld., Fran Dollens 2 gld., dr. Pretner 1 gold., Dunajčan 50 kr., Dolfo Pokajilović 10 kr. in neimenovan Slovenec 40 gld. — Blagodušnim darovateljem bodi v imenu družin preserčna zahvala.

Nov odvetnik. Tržaška odvetniška zbornica vpisala je v imenik odvetniške zbornice dr. Ernesta Enenkel-a, s sedežem v Trstu.

Nova zgradba za pošto in brzojav v Ljubljani. C. kr. trgovinsko ministerstvo podaljšalo je brzojavnim potom obrok za oddajo ponudb za zgradbo novega poslopja za pošto in brzojav v Ljubljani do 10 decembra t. l. opoludne.

Razpisane službe. Deželni odbor Goriško-Gradišanski razpisuje službo deželnega računovodje. Letna plača 1400 gld., kvinkveniji iznašajo 10% letne plače. — Ravnateljstvo pošte in brzojave v Trstu razpisuje službo poštarja pri poštne in brzojavnem uradu v Barkovljah. Plača je 200 gld. na leto za poslovanje pri pošti, 120 gld. za opravke pri brzojavi, 60 gld. za uradne stroške in 360 gld. za stroške sála, ki hodi vsak dan na pošto v Trst. Prošnje v treh tednih. — Pri okrajnem sodišču v Podgradu sti razpisani dve mesti stalnih dnevnice. Dnevnic je 1 gld. Prošnje predsedništvu tukajšnjega deželnega sodišča do konca tega meseca.

Druga prostovoljna javna dražba vin je zopet ponesrečila. Varok temu je dvostron in čividon: 1.) Ni bilo dovoljno in dobrega vina na dražbi in 2.) kupce, posebno tujce, mogel si sešteti na prstih. Ne obžalujemo, ako Italija ne pošilja svojih vin na te dražbe, želimo pa iz vsega arca, da bi te dražbe dosegle pravi svoj namen: povzdigo kupčije s domačim, posebno istrskim in dalmatinskim vinom.

K veliki nesreči na Reki. Doslej so našli pod ruševinami guvernalne zgradbe 21 ponesrečenih: 5 mrtvih (uštevi 2, ki sta umrla kmalu po nesreči), 8 teško in 8 manj ranjenih. Pogreša se še jedna delavka, katere je izginila baš od trenutka nesreče. Guverner je podaril 300 gld., podvzetnik Burger pa

200 gld., ki se razdelijo med ponesrečene in njih obitelji. Nekoliko minut pred nesrečo si je komisija inženirjev ogledala zgradbo! Pričela je sodnijska preiskava.

Konjaka in volovska brca. Predvčerajšnjem jutraj je 63letnega kmeta Josipa Gombača iz Podgrada na trgu del Fieno lastni konj brenil v hrbet, da je siromak odletel in se zavalil na lice. Priuđuči ljudje so ga pobrali in ga odvedli na zdravniško postajo, kjer so mu uravnali izpahnjeno ramo in zalepili praske na nosu. — Nesrečnejši pa je bil 54letni kmet Blaž Štajkovič. Njega je brenil lastni vol v desno nogo, da mu je je zlomil. Odnegli so ga v bolnišnico.

Z Notranjskega 19. novembra 1894. V ljubljanskem „Slovenec“ od 16. t. m. števec 263 prijavil je neki Notranjec dopis, naslovljen „Javna prošnja“, v katerem dopisu opozarja na razpis o. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani za zakup užitninskega davka v 12 okrajih na dan 24. t. m. Gospod dopisnik je, kakor vidno iz vsebine njegove „Javne prošnje“, velik nasprotnik tega, da bi dotične okraje vzeli v zakup kak privatni zakupnik in utemeljuje to „prošnjo“ s tem, da slednji „ako naredi kaj dobička, da ta dobiček zgine ko „kafa“ iz prometa“, ter da „privatni zakupnik ima vsak „stikalnico“, na katero nas nateguje še za tako majhen in nedolžen pregrešek“. Pojoč velike zasluge deželnim dacarjem (morda je i sam g. dopisnik kak deželni dacar!) pravi, „pa vendar nismo doživeli pri prvih (dež. dacarji) niti deseti del toliko sitnosti in škode, ko pri sadnjih (priv. zak. dacarji) v enem letu. Ko na to pripoveduje, da je via. finančnemu ravnateljstvu „gotovo znano, da je imelo s deželnim zakupom veliko manj sitnosti, kakor jih ima pa s privatnim“, sklepa svoj „panegirik“ — tako bi se pač lahko kratil Notranjčev dopis — s srčno željo „da bi gg., kateri samorejo o tej stvari kaj pomagati, ne zamudili lepe prilike.“ — Toda stojte g. Notranjec! Pred vsem vedite, da krčmarji morajo tudi deželnemu zakupu isto plačati, saj sami pravite, da „deželni dacarji niso nikomur nič spregledali, kakor tudi zakupnik ne.“ Dobiček jednega ali drugega naj izgine potem komorkoli, menda ne smatrate krčmarje za to odgovornimi! A vsekakor želeli bi znati, kje je uporabljena dežela dobiček užitninskega davka „v prid in korist kmetijstva in obrtnijstva“? To je le puhla fraza, a drugega nič. Dejstva mi navedite, onda vam bomo verjeli iz srca rad! Res je pač, kolikor nas je tekom tega leta, ko imamo priv. zakupnika, skušnja poučila, da so nas krčmarje bolj „stikalni“ deželni nego li privatni dacarji, dasi po vašem mnenju imajo slednji, odnosno privatni zakupnik „stikalnico“. Sedaj, ko smo se vas rešili, ni več pretonja in žuganja, da se nas za vankorino malenkost, katero bi zakrivil, ovadi in pripravi v gmotno škodo, kakor ste nam pred neprehoma klenkali vi deželni dacarji! Mi živimo, odkrito-erčno bodi vam povedano, s privatnimi dacarji v večjem miru in slogi, nego s deželnimi. Da bi le bilo zmirom tako, mi bi bili prav zadovoljni. Ker nam pa deželni dacarji zavdajo to uzorno složnost, skušajo nas na razne načine črniti pred privatnimi, katerim se lo hlinijo. Ali slednjim ne prodate roga mesto sveče in niso tako kratkovidni kakor si baje mislite. Oni so se že dokaj osvedočili, se-li jim je tega ali onega krčmarja čuvati kakor si bodi. Slobodno izjavljam, da so nam deželni dacarji v enem letu desetkrat več sitnosti in škode povzročili, nego privatni v istem razdobju!!

A še nekaj!

Menda niso tako „slabo plačani“ ti, od vas, g. Notranjec, toli hvalisani deželni dacarji, da jemljejo zasluge krčmarjem ter delajo konkurenco njihovu obrtu. Kajti koliko vina in žganja bi krčmarji več prodali in lažje odrajovali užitninski davek, ako bi ne bilo agentov — dacarjev, ki naročujejo zaslepljenim krčmarjem od kake ogerake šifutake tvrde navedeno blago za slepo ceno! Poneje se sicer le-ti kesajo, da jim je dež. dacar (pardon agent!) pribavil tisto „pošteno robo“, toda bojé se zameriti „gospodu“, ki jim je zagadelj tako dober, da jim marsikaj protizakonitega spregleda! — Vidite, da nam je prav dobro znano, kaj se pravi delati v prid in korist kmetijstva in obrtnijstva dežele Kranjske!

Konečno naj še nekaj omenim gledé one ponižne prošnje, katero omenja dopisnik „Javne prošnje“. Ta je bila zgolj sad prizadevanja

gospodov dež. dacarjev, da bi še dalje ostali na krmilu in si omogočili eksistenco njihove „stikalnice“. Toda, da jim je le-ta pomagala liki lačnemu trebuhu piškvah oreh — vedo pač dobro sami!

Notranjski krčmar.

Poskušeni samomor. Včeraj jutraj ustrelila se je iz revolverja v prsa Grazia Russiana, soproga Franja Russiana, sodarja v Dreherjevi pivovarni, stara 32 let, stannjoča v ulici Torricelli št. 10. Nje soprog je bil v stranišću, ko je zaslišal strel; prestrašen je skočil v sobo, kjer je našel svojo ženo okrvavljeno v postelji. Prihitevi zdravnik s zdravniške postaje, ukazal je ženo prenesti v bolnišnico. Russiana se ni ranila nevarno, vzroka poskušene samomoru ne znamo. Revolver je sekvestroval pozneje nadzornik pol. stražarjev g. Hussak in ga oddal pri komisarijatu v ulici Scassa.

Statistika tržaška. Od 11. do 17. t. m. rodili so se v tržaški občini 103 otroci (53 moških in 50 ženskih); poleg teh bilo je 7 mrtvorojenih. Umrla je 89 oseb (45 moških in 44 ženskih). V razmerju na število prebivalstva pride 28-99 mrtlicev na vsakih 1000 duš. Zdravniški izkaz navaja mod vroči smrti: 4 slučaje škrlatice, 13 slučajev davice, 2 slučajev vročinske bolezni, 6 slučajev jetike, 9 slučajev vnetja sôpnih organov, 5 sl. kâpi in 2 sl. nenadne smrti.

Policijsko. Minolo noč so zaprli brezposelno 16letno dekle Angelo S. iz Trsta, ker se je klatarila po ulici Giulia, iskajoč si pomočnega „zaslužka“. — 25letni trgovski agent Ivan V., iz Trsta, razgrajal je minolo noč v neki gostilni v ulici Giulia. Prišli so stražarji ponj in ga odvedli v zapor. — V isti ulici so prišli večerjaj organi polic. komisarijata okraja Vrdejskega, 32letnega škrotačca Julija U., ter ga odvedli v zapor, ker se je klataril brez posla po Trstu in tudi ni imel živeti od česa.

Loterijske številke, izšrebane 21. t. m. Brno 85, 47, 60, 81, 15.

Najnovejše vesti.

Opätija 22. Cesaricinja-udova Štefanijsa dospe jutri tu sem. Visoka gospa nastani se v letovišću „Angiolina“.

Sibinj 22. „Tribuna“ javlja: Na dan 28. t. m. je sklican shod Romunov, v to svrhu, da se bodo posvetovali o ministerijalni naredbi, s katero je bilo zaustavljeno delovanje národne stranke romunske in se je sahtevalo, da se predlože pravila

Koloni 22. „Köln. Zeitung“ javlja iz Peterburga: Da ne nastanejo ovire v vladnih poslih, se caraka novoporočenca ne nastanita v gradu Carskoje selo, kakor je bilo namenovano. Car je že večkrat šel poš od Aničkove do Sergejeve palače, odklonivši odločno vaa avarila v skrb za lastno varnost.

Atene 22. (Poslanska zbornica.) Ministerki predsednik je predložil proračun za leto 1895. Obrazloženje naglašá, da je Grška iz lastnih sredstev mogla zadostiti svojim dolžnostim gledé na državni dolg. Proračun kaže nad 1 milijon frankov prebitka.

Belgrad 21. Mitropolit Mihail je prejel od višjega prokuratorja Pobiedonoševa pismo, v katerem se poslednji v ime carice zahvaljuje na izražnem sožalju.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.75—6.76. Koruza za november 6.45 do 6.50. Oves za spomlad 6.07—6.10. Rž nova 5.30—5.40. Koruza stara 5.45 do 5.50.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.60—6.65, od 79 kil. f. 6.65—6.70, od 80 kil. f. 6.70—6.75, od 81 kil. f. 6.75—6.80, od 82 kil. for. 6.80—6.85.

lečmen 6.40—6.50; prosa 5.90—6.20. Pšenica: Malo ponudbe, povpraševanje omejeno. Prodalo se je 10.000 met. stot., teško po starih cenah. Vreme: oblačno.

Praga. Neradnirani sladkor za november f. 12.17 1/2, december f. 12.20, mlačno.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev precej f. 29.—. Nov. mare f. 29.25—29.75. Concassé za november-marec 30.— do —. Četvrti za november 31.—. V glavah (sodih) za konec novembra 31 1/2.

Havre. Kava Santos good average za november 89.—, za marec 80.75, mirno.

Hamburg. Santos good average za december 69.—, marec 65.—, mirno.

Dunajska borza 22. novembra 1894

	predvčer.	danes
Državni dolg v papirju	100.—	99.95
„ „ v srobru	99.95	99.90
Avstrijska renta v zlatu	124.70	124.—
„ „ v kronah	97.75	97.45
Kreditne akcije	392.75	391.—
London 10 Let.	124.85	124.75
Napoleoni	9.94	9.91 1/2
100 mark	61.20	61.10
100 italj. lir	46.20	46.10

Za 36 gld.

proda se

dober glasovir.

Več se zve v zalogi koles: Openska nova cesta št. 18, blizu tovarne piva.

Zaloga piva

pivovarne bratov

Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

in 156

zaloga kisle vode Mattoni's Giesshöbler pri

A. DEJAKU, junior,

v Trstu, via degli Artisti št. 8.

zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant.

Maslo in kuretina od leta 1894.

9 liber svežega masla, ugodnega vkusa, napravljenega od kravjega mleka, hranjenih na pašji, gld. 4.50; 5—7 kokosji, ki obilno nesejo gld. 3.50; 5—7 debelih petelinov gld. 3.—; 3 izredno velike race gld. 3.—; 1 gos, izredno velika, težka 7—9 liber gld. 3.—; 3 debela piščeta (poularden) gld. 3.—. Vse se pošilja franco in brez stroškov za omet a poštnim povzrojem, jamčed, da kuretina (perotina) dospe živa do cilja.

M. FEUER, Buczacz, 22 (Galicija).

Tinct.: Stomach: comp.
Svetega Jakoba želodečne kapljice.
Skor več let skušano domače zdravilo, ki pospešuje prebavil in tek povečuje itd. Steklenica 60 na. in 1 gld. 20 nč. Kakor domače živceokrepčujoče sredstvo prvo vrste, žiajal se je skozi večletno rabo dra Liebera Hvece okrepčujoči eliksir (Tinct. chinæ nervotica comp.) — Vastovna znamka † in sidro — steklenice po gld. 1, 2 in 3.50. Po liečnikih in uradnih predpisih pripravljenih v lekarni M. Fanta v Pragu (glavna zaloga): Lokarna Serravalle v Trstu; dalje: lekarna I. Zanetti v Trstu; stara c. kr. vojaška lekarna na Dunaju, Stefana-platz, kakor tudi v drugih lekarnah.

FRIDERIK SIEMENS
Dunaj.
Tovarna c. k. priv. aparatov za razsvetljavo in kurjavo.
IX/2. Alserstrasse 20.
Najnovejša plinova svetiljka za zunanjo razsvetljavo:
Regenerativni plinov solčni gorilec
75 odstotkov ceneji, kakor elektriške bočne svetiljke, a dajo njim jednako svetlobo.
Nadalje za dvorane, delavnice, prodajalnice i. t. d. staroizkušene ventilujoče regenerativne plinove svetiljke ter plinove svetiljke v steklu, katere se morejo rabiti povsod in so primerne za vse slučaje. Uvedeno so po vsem svetu.
Ceniki in proračuni zastoj.
Glavni zastopnik za Trst: **HENRIK WAGNER, Via Carintia 4.**

Uzorec zastoj in franko!

Razgrejevanje stanovanj,
kakor tudi cerkvá, šol, dvoran, prostorov itd.
Je mogoče le po

SIEMENS-ovim ZA PLIN (GAS) PRIREJENIM PEČIM
ki se lahko ogrejejo
brez oglja, brez pepela, brez saj, brez smradu, so najprikladnejše i najzdravejše vsled

razprostujoče se gorkote!
Najboljša peč kar se dostaje moči razgrejevanja ali trpečnosti.
Mnogo najboljših priznanj.

Fried. Siemens, Dunaj, IX/2
ZALOGA V TRSTU PRI TVRDKI
Carl Greinitz Neffen.